

name ook over de verpleging en verzorging van geesteszieken dingen gezegd worden, die verdien opgemerkt te worden. In het eerste nummer begint een artikel over deze materie met de volgende woorden: „Het is niet overbodig in ruimen kring belangstelling te wekken voor de behandeling van geesteszieken, door het groote publiek meerdere kennis bij te brengen omtrent deze materie.”

Wij hebben daar kort geleden in „De Reformatie” inzonderheid de aandacht van de Kerk op willen vestigen. Hier constateert dit blad nu: „Geleidelijk worden de geesteszieken meer in het brandpunt van de positieve belangstelling geplaatst, als gevolg van de groeiende algemeene humanere opvattingen en door het veranderde wetenschappelijk inzicht in de ziekte van den geest.”

Is er reeds tientallen jaren, krachtens het Christelijk beginsel, door den arbeid van mannen als Lindeboom, Van Dale, Meinema, e.a. een bloeiende gezinsverpleging te Ermelo, hier wordt deze niet genoemd, maar met enthousiasme gewezen naar de kolonie te Gheel in België. Zoals de Christelijke Vereniging van meet af opwekte tot een Christelijke verzorging in de maatschappij van vele kranten, en vooral in het begin van haar bestaan nadruk legde op wat we tegenwoordig „voorzorg” noemen, zoo wordt nu ook hier weer (nr 4) gesproken over persoonlijke hulp aan zieken van geest. Zoals dit ten onzent in Christelijken geest werd uitgewerkt, met name in de eerste referaten onzer vereeniging, (helaas al weer een 50 jaar geleden!), zoo wordt dit hier in echt humanistische geest besproken. En even voelt men dan, dat deze uiteenzettingen ONS en de Kerk allermest bevredigen kunnen, maar ook hoe wij ons toch hoeden moeten hierin niet op den achtergrond te geraken met ons Christelijk getuigenis, waar Prof. Lindeboom zoo voor ijverde. Alles wordt hier horizontaal in het platte vlak van onze menscheijheid uitgewerkt; men roept om „priesters voorzoover zij geacht kunnen worden de diepere roerselen van het menschenleven te kennen en te begrijpen, ware menschenliefde bezitten en ver staan boven bepaalde kerkelijke dogma's”; het is wel duidelijk uit welken hoek de wind waait; maar... zal men ons niet gaan beschamen, omdat wij niet voldoende beantwoorden aan de eischen van het beginsel, die ons reeds lang werden voorgehouden? Ter karakterisering slechts citeer ik tenslotte nog maar een enkel woord uit een artikel van Dr Resink: „Ik laat alleen maar zien, dat de psychiatrie zonder wijsbegeerte een slag in de lucht is, wat meestal een mal gezicht is.” Het denkvermogen moet het hier doen; „een humanistische politiek”; e.d.g., maar in elk geval: er wordt gewerkt en er wordt principieel gewerkt. Zullen Christenen zich niet opnieuw aangorden gaan? Zal de Kerk niet tot ontwaken komen, en vragen om voorlichting en leiding, aan de hand en op grond van Gods Woord, weer gedachtig aan de woorden van een 50 jaar geleden, gesproken door een man van vaste beginselen? „Die rechtvaardig is, dat hij nog gerechtvaardigd worde, en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde!”

E.-V.

A. R.

UIT DE SCHRIFT

Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Wien Ik Mijn welbehagen heb.

Brengt dan vruchten voort, der bekeering waardig....

En zie, een stem uit de hemelen, zeggende: Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Wien Ik Mijn welbehagen heb. Matth. 3: 8 en 17.

„Het geloof zonder de werken is dood.” Dat wist Johannes de Dooper reeds. Velen kwamen tot zijn doop, den doop der bekeering. Ze zeiden daarmee „neen” tot hun vroeger leven, maar moesten dan ook „ja” zeggen op Gods eisch. Zij, die vroeger meenden er te zijn — waren ze niet Abrahams zand? — betuigden nu, er niet te zijn, buitengesloten te zijn, vergeving te behoeven; ze erkenden, 't zelf niet te kunnen, dat Gods genade 't moest doen. En die genade riepen ze over zich in. Maar die bekeering, dat anders gaan denken (omdat het hart was omgezet) moest dan ook uitkomen in een ander leven, in vruchten der bekeering waardig!

Vandaag is 't niet anders.

Afzien van zichzelf, zijn eigen leven verliezen, zien op Christus, van Hem alles verwachten, 't moet blijken in een nieuw leven; de rank moet vruchten dragen; dat is de eer van den wijnstok, van Christus. Dien eisch te stellen, en te zeggen, dat die eisch, schoon gebrekkig, door Gods kinderen opgevolgd wordt, is geen neo-calvinistische hoogmoed, doch gehoorzaamheid aan en geloovig aanvaarden van het Woord. Brengt dan vruchten voort, der bekeering waardig!

Maar ook voor dien eisch zien we allereerst op Christus, niet op onszelf, doch op Christus.

Ook Hij moest vruchten voortbrengen.

De lijnen der Schriftopenbaring, waarmee Zijn God tot Hem kwam, had Hij zien uitloopen op het Messiaansche ambt. En in geloovig aangrijpen van Gods openbaring was Hij gekomen tot het Messiaansche bewustzijn; in gehoorzaamheid aan die openbaring had Hij aanvaard het Middelaarsambt: Hij was gekomen tot den doop. Maar dan moet Hij nu ook vruchten dragen! Alles volbrengen, wat den Middelaar als eisch is gesteld. En dat is zeer veel: Gode vruchten dragen, als Profeet, Priester en Koning het heil voor Zijn volk verwerven en uitdeelen.

Maar hoort, nu spreekt God!

Is in Jezus' ziel, door het geloovig bezig zijn met de openbaring, het bewustzijn van Zijn Messiaansche roeping gerijpt, God uit den hemel antwoordt Hem, geeft Hem getuigenis, bevestigt, wat Jezus, al zoekend, vond: „Deze is Mijn Zoon, mijn Geliefde, in Wien Ik Mijn welbehagen heb”.

God hecht daarmee Zijn goedkeuring aan dit moment, waarop Hij Zich doopen laat; spreekt Zijn welbehagen uit over dit oogenblik, waarop Hij ten volle Zich buigt onder den zondelast van Zijn volk.

Doch God doet veel meer. Zou God ooit bij één oogenblik blijven staan? In Zijn gansche ambtsbediening is Jezus Zijn Zoon, Zijn Geliefde! Nu reeds hecht God daaraan Zijn Goddelijke goedkeuring. Die bediening zal volkomen zijn. Voortdurend zal de Vader er Zich in verlustigen!

En ook den inhoud van den ambtelijken dienst wijst God aan. Jezus Christus leefde bij het Woord! Dus hoorde Hij, in wat God zeide, het Oude Testament (vs. 17 is een verbinding van Jes. 42:1 en Ps. 2:7). God wijst Hem hier aan als den Knecht des Heeren uit Jesaja, dus als den Profeet, Die is gezalfd om een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen, als den Priester, op Wien de HEERE onzer aller ongerechtigheid doel aanloopen; God zegt van Hem: Hij is Mijn Zoon, den over Sion gezalfden Koning uit Psalm 2. Die volkomen zal triumpheeren. En van al dien ambtelijken dienst spreekt de Heere 't reeds uit: daarin is Hij Mijn geliefde, Wiens werk volkomen zal zijn, van 't begin tot het einde.

Is dat voor Christus geen sterke troost?

Hij moet nu vruchten dragen. Maar ze zullen er zijn, alle, want Hij is de Geliefde, de Zoon, Zelf God!

Is dat ook voor mij geen uitnemende troost?

Hij heeft nu vruchten gedragen, ja, Hij draagt ze nu nog. Immer is 's Vaders welbehagen over Hem en over Zijn werk. Maar dan liggen de vruchten, die ik moet voortbrengen, vast in Hem! Dan mag ik voor den eisch om vruchten te dragen, geloovig zien op Hem! Dan ga ik ook — de vastheid in Hem drijft me daartoe — dan ga ik ook vruchten dragen, der bekeering waardig.

En dan: hierin wordt de Vader verheerlijkt, dat Hij in mij en ik in Hem veel vrucht draag!

s Gr.

F. d. V.

1) Blijkens de werkwoordstijden in 't Grieksch doelt het „wegvallen hebben” allereerst op 't oogenblik, dit bepaalde oogenblik, terwijl in het „Mijn Geliefde” het voortdurende van de liefde ligt opgesloten.

KERKELUK LEVEN

Een nieuwe psalmberijming. (III. Slot.)

Verleden week merkten we op, dat in de nieuwe berijming het messiaansche element in de psalmen te weinig tot zijn recht komt. We gaven een voorbeeld: Psalm 40.

Nu 'n ander voorbeeld. Psalm 16. Die is wel heel teleurstellend, uit een oogpunt van messiaansche profetie, en haar erkenning. Wie de prachtige — maar door De Hasper allicht niet aanvaarde — monografie van den ouden Noordt zij daarop kent, zal reeds in den aanhef veel schoons verloren zien gaan. De mooie verzen (vertaling Noordt zij Sr en Jr):

Vele zullen worden de smarten van hen,
die een anderen (god) hebben ingeruild.
Ik zal niet plengen hun drankoffers van bloed,
noch hun namen op mijn lippen nemen —

bevatten een schat van gedachten. De afgodendienaar „ruilt een anderen god in”, d.w.z. hij doet, alsof hij zelf den prijs betalen mag voor een „god”; de mensch neemt dus in hem de rol van zijn God aan, „koopt” een god, zoals een brutaalgeom een bruid verwerft door een bruidsschat te betalen, terwijl toch in het genadeverbond God zelf „de man”, en de kerk de bruid (geen wervende bruidegom) is, en terwijl de mensch nooit God „werft”, doch God den mensch. Prachtig evangelie van soevereine genade, van: „wij hebben Hem lief, omdat hij ons eerst heeft liefgehad”; prachtige veroordeeling, reeds in het Oude Testament, van hen, die dit nieuwtestamentisch evangelie der soevereine genade verwerpen. Ook die drankofferen „van bloed” (slordig toebehoud) zijn beteekenisvol.

En kijk, het fijne goud van al die heerlijkheden is nu „verdonkerd” in deze twee korte, al te korte regels:

„maar mijn geluk zal 'k nooit op menschen bouwen;
't is alles smaad en droefheid voor de ziel.”

Nog erger wordt het evenwel in het vervolg van dezen zelfden messiaansche psalm. Ik zal niet verlangen, dat De Hasper de exegese van Prof. Noordt zij aanvaardt; volgens hem ziet de psalm allereerst op Davids werving van den dorschvloer van Ornan na de afwijding van de pestziekte als straf op de volkstelling. Maar juist De Hasper, die toch wel erkennen zal, dat de psalmen, ook de messiaansche, in eerster instantie zien op het werkelijke heden van den dichter zelf, heeft noodeloos naar de toekomst verschoven, wat voor den dichter althans verleden is, of heden, met uitzicht op de (messiaansche) toekomst:

„Gij zult mijn erve breed en wijs gaan meten;
uw gave is het liefelijkst geheel,
dat ik op aard mijn eigendom mag heeten.”

Ook het slot van Psalm 16, dat later, op den Pinksterdag in Petrus' preek (en nog later bij Paulus) zoo'n geweldigen kerkdienst doet, en dat messiaansche is in de oudtestamentische „perfectie”, wordt bij De Hasper al te mager weergegeven:

De Heer blijft mij altoos voor oogen staan,
en veilig voert Hij mij op 's levens wegen;
zelfs in den dood zal Hij nog medegaan.
Verschrikking is in 't sterven niet gelegen;
Gods aangezicht is lieflijkheid en zegen!
Mijn hoogste goed zal eeuwig voor mij staan!

Zóó, als het hier staat, kan ieder geloovig mensch het zeggen. Maar m.i. had de berijmer het zóó moeten zeggen, als alleen maar David, en WIJ niet, het kunnen zeggen. Ieder kan zeggen, als hij Gods kind is: in 't sterven is geen schrik gelegen; dat konden ook de vromen uit het Oude Testament zeggen, tenslotte. Maar David bedoelt: mijn troon is gered, mijn kinderen zullen regeren, al sterf ik, mijn dynastie blijft bestaan, en zoo „maakt hij plaats voor Christus”, die in den dood, den hades, niet verlaten is geweest, maar het eeuwig koningschap uit de kaken van den dood door eigen kracht en recht heeft opgehaald. Was nu de berijmer maar bij David blijven staan, en had hij dezen zelf laten spreken (volgens Hand. 2 IS hier David de dichter), dan was er vanzelf voor Christus plaats opgegehouden. Thans is het heldere licht met een donkerder kap dan noodig was, verhinderd uit te stralen. De berijming is niet eens gedateerd, maar zelfs ge-ante-dateerd. En feitelijk is dat nog te mooi gezegd; want er is wat uit weg gelaten, dat er ten dage van David zelf reeds in opgesloten lag.

Ik wil bij de aanwijzing van dergelijke oneffenheden heusch niet uit de hoogte oordeelen; als ik in Psalm 40 Noordt zij zie vertalen:

Toen heb ik gezegd: zie ik kom
met de boekrol, mij voorgeschreven,

dan zie ik daar weer een moeilijkheid voor den dag komen, die heusch één der lastige punten is voor elken gereformeerden vergelijker van oudtestamentische en nieuwtestamentische plaatsen. Maar toch — waarom is niet de specifieke gereformeerde Schriftopvatting niet meer gerekend? Er zijn meer plaatsen, waar die vraag opkomt. Daar is b.v. nog Psalm 31: Ik beveel mijn geest in uwe handen; dat overbekende woord uit de lijdensgeschiedenis, dat één der „kruiswoorden” is geworden. De Hasper laat de woorden wel staan; maar wat er zulk een diepte aan geeft, de verzéke ring n.l., dat God den dichter, terwijl hij DIT bidt in zijn volle levenskracht, INDERDAAD bevrijdt („Gij bevrijdt mij, Heere, Gij, God der trouwe”, Noordt zij), dat lost zich bij Hasper op in een gebed, dat nog vraagt, om wat de dichter reeds zegt, te hebben:

'k Beveel mijn geest in twee handen!
Waar Ge eertijds kondt bevrijden,
verlos ook thans uit lijden!

Dan Psalm 34: Geen been van hem zal gebroken worden. Ook dat komt terug in het Nieuwe Testament en wordt op Christus toegepast; het mag dus in een psalmberijming voor de kerk van het Nieuwe Testament niet worden vervaarloed; tenzij men kunstmatig, en zonder noodzaak, de gemeente den weg der gezangen ten koste van de psalmen opdrijven wil. Maar bij De Hasper valt heel die bijzonderheid weg:

God is 't verbroken hart, 't verbrijzeld en bedroefd gemoed

in liefde zeer na-bij en goed, welk leed het ooit verwaart.
De Heer is 't allernaast wien 't hart bedrukt is

allermest;
tot wie verslagen zijn van geest, komt Hij, altijd me-
haast.

We gaan niet verder, want het was slechts om voorbeelden te doen. Messiaansche elementen zijn ook op andere plaatsen vermindert, tot hun recht te komen. De bekende plaats uit Psalm 68 (óók weerkerend in het Nieuwe Testament) over het gevangen nemen der „gevangenis” (of der gevangenen), het „gaven nemen” van onwillige vijanden, welke plaats dus van beteekenis is (blijkens het Nieuwe Testament) voor de hemelvaart, komt ook maar zoo-zoo terecht:

God heeft dien berg toch zelf begeerd!
Van Sinai daar ingekeerd,
blijft Hij zijn krijgsmacht toonen;
en, eens ter hoogte opgegaan,
nam Hij der menschen gaven aan:
bij God wilde ieder wonen!

Evenzoo zijn de laatste coupletten uit Psalm 22, die voor den overgang van lijden tot heerlijkheid van Christus zoo beteekenisvol zijn, mij al te „mager” (uit theologisch oogpunt, wel te verstaan):

Dan roem ik, als ik uwe hulp ervaar,
te midden der verlost heil'ge schaar,
dat Gij uw volk in 't allerheest' gevaar
wel kunt beechermen.

God he-
Hij ho-
en wie-
wordt.

Dat is da-
rijkdom uil-

Dan zulle-
den Heer-
Uw harte-
Dan zulle-
en tot He-
Dan zulle-

want des

Slechts v-

voor He-

Wiens zi-
Men spri-
en men

want Hij

Ook het.

ik eigenlij-

Hier en

betering ve

Noordt zij v-

dat er geen

der zon en

dat de har-

hebben: t

Geen

niem

Toch

en to

In de ni

Daar is

hoe ver-

waar in

niet doo

Zij word

om zijne

haar kla

den men

Onjuist

hemelen e

is mischi

wel aan

En zoo i

van de „m

denkt, is t

van Psalm

verachtte,

woorden

Z

d

z

e

e

Z

e

Die „ma

térs „eigen

bonds”.

aan te d

voorts de

„oeros” ve

Daar ik

mijn ho

Mijn vij

staat al

En of di

van volke

ook te be